

Medlemmer vistnok af samme Mening saavel som Befolkningen i det Hele taget, maatte ikke mindst Præsterne. Det er jo Noget, vi ofte have forhandlet her. Jeg tror, at jo mere Tiden gaar, jo klarere bliver det, at det vilde være til Præsternes sande Lære, om der kom en Præstelønningslov, ligesom det er aldeles klart, at de blive mindre og mindre dygtige, om jeg saa maa udtrykke mig, til deres verdslige Gjerning, navnlig til at dyrke Jorden. Medens tidligere Præsterne vare de fremmeligste Landmænd, saa ere de nu de daarligste; de blive narrede i deres Handel og deres Bedrift, saa de komme i en Gjelb, de maatte aldrig mere komme ud af. Have de Jorpagtere, gaar det ogsaa mange Gange saa som saa. Jeg tror, at det Stue, Præsterne byde os med Hensyn til deres pekuniære Forhold, er som Regel — der er mange Undtagelser, det skal jeg indrømme — dette, at mangen ung Præst kommer i en Gjelb, som han meget ofte har ondt ved at komme af med, netop paa Grund af det for Præsterne uheldige Landvæsen. Derom er naturligtvis Meget at sige, som jeg dog ikke skal komme ind paa her. Naar vi nu skulde sætte den høitærede Minister i at give 6,000 Kr. mere til utilstrækkelig lønneede Præster og desforuden 40,000 Kr., som ikke alene blive delte ud til de lavest lønneede, men gaa til Mellemklassen, tror jeg nok, at vi derved vilde have bidraget Bort til at udsætte en Præstelønningslov, og det vil jeg ikke være med til. Det er Grunden, hvorfor jeg ikke vil være med til denne Bevilling her; ellers har jeg i og for sig Intet imod, at de lavere lønneede Præster saa noget Mere, jeg mener selv, at der er Trang dertil, idet det er meget vanskeligt at saa flere af de fmaa Kald besatte. Men der kan jo ogsaa med Skjønsmhed udrettes ikke saa lidt med de ordinære 25,000 Kr., og ganske vist undrer det mig, at der f. Ex. er et lille Præsteembedeovre i Thyland — det er nok et Embede som Kapellan pro loco — der ikke har kunnet blive besat paa Grund af, at der ikke er givet Tillæg, saameget mere som Spørgsmaalet om dette Præstekald ifjor blev henvist til den høitærede Minister. Der er, efter hvad der er meddelt, ikke gjort Noget for at saa det besat ved Hjælp af et Tillæg til Lønningen. Naar jeg altsaa stemmer, som jeg her gjør, er det, som sagt, ikke fordi jeg ikke under de lavere lønneede Præster et Tillæg, tværtimod. Jeg tror i det Hele taget, at vi kunde saa en meget frugtbarere Anvendelse for de til Geistligheden nu henlagte Midler og det til Held baade for Menighedene og til Held for Præsterne; men netop fordi den høitærede Minister ikke endnu har taget fat paa Lønningsagen og heller ikke synes at have nogen videre Lyst dertil, vil jeg ikke være med til Noget, der kunde bidrage til yderligere til udskyde den. Det frygter jeg noget for vilde ske, dersom vi vedtog det her omtalte Forslag, eftersom det dog ikke kan negtes, at ved

den Slags Forslag blive Lønningsforholdene i Birkeligheden ordnede gennem Finantsloven. Efter den Stilling, den ærede Minister har indtaget i denne Sag, er der jo ingen Grund til at tro, at han vil komme med en Præstelønningslov. Det er muligt, at han vil sige, at det er ikke Tilfældet, men alligevel har jeg en Slags Mening derom. Der kan dog komme et Tryk paa selve Administrationens Epidse, naar vi ikke ordne dette Forhold paa Finantsloven. Jeg tror altsaa, at netop den Maade, hvorpaa vi have stillet os til Aarhus Bisshop, at vi byde en Løn af 11,554 Kr., derunder ganske vist Kontorhold, + Husleien ca. 3,000 Kr., altsaa ca. 14,000 — lad os tage de 2,000 Kr. fra til Kontorhold, saa bliver der dog over 12,000 Kr. tilbage — maatte overbevise Administrationen og overbevise den høitærede Minister om, at der vistnok ikke er nogen Fare for, at dette Thing skulde vise sig knapt med Hensyn til Lønningerne overfor Præstefabet. Da man desuden tidligere har været saa nær ved at faae denne Sag ordnet, synes jeg, at der kunde være Grund til at tage fat paa den; men det synes jo, at den ærede Minister i den Henseende har en anden Mening. Der er dernæst et andet Punkt, jeg skal omtale, med Hensyn til hvilket der ogsaa findes Endringsforslag, nemlig Lilstudene til Landsvoage; de findes under IV. G. a. b. og c. og Følgende. Det er ikke mange Aar siden, at denne Post overhovedet kom ind paa Finantsloven. Den kom ind første Gang ved Initiativ fra dette Thing i Samlingen 1875—76. Der blev da givet en Sum, som hed „til aandsvoage og vanspre Børns Opdragelse 10,000 Kr.“ Denne Sum er siden noget mangfoldig, saa at det har viist sig, at det var en rigtig Tanke, man dengang havde, og at der var Trang til denne Post. Der havde ogsaa været Tale derom flere Aar her i Thinget. Enhver, der har lagt Mærke til det uhyre Tryk, saadanne stakkels Børn ere for Familien og ikke mindst for de fattige Familier, kan heller ikke Andet end glæde sig over, at der i den Henseende er afhjulpnet et væsentligt Savn. Den Sum, der nu gives til disse forskellige Formaal, iberegnet det

Rettelser.

- Sp. 1649, L. 6 f. n.: „Rødby“, læs: „Rødby Fjord“.
 — 1650, L. 16 f. n.: „som ere delagtige“, læs: „som ikke ere delagtige“.
 — 1653, L. 6 f. o.: „Mel“, læs: „Maltbyg“.
 — 1677—78 L. 9 f. o.: „paa Blad Nr. 93“ udgaar.